

NOVVS ORBIS.

Totum hoc Hemisphæriū (quod America, atque ob immensam suam amplitudinem, Novus Orbis hodie vocatur) veteribus incognitum mansisse vsque ad annum à Christo nato M. cccc. xci. quo primū Christofero Columbo Genuense detectum fuit, humanæ admirationis modum excedere videtur. Considerata namq; cū antiquorum in describendo terrarum Orbe diligentia, & amplissimorum Imperiorum ad perquirendas Regiones commoditate, oportunitateq; tum humani generis dira atque insatiabili auro atque argento inhiante cupidine, nihil non tentante, quò iis potiatur, quibus hæ Regiones increbili copia abundant, tam diu potuisse nostro Orbi latere, non semel mirati fuimus. Sunt, qui hanc Continentem à Platone sub nomine Atlantis descriptam opinentur; Inquitq; Marinæ Sicularius in Chronico suo Hispaniæ, hic nummum antiquum Augusti Cæsaris effigie insignitum, in aurifodinis inuentum esse, missumq; in rei veritate summo Pontifici, per D. Ioannem Rufum, Archiepiscopum Constantinum. Nonnulli Senecam Poëtico cæstro percitum, prælagisse huius inuentionem, hisce fatidicis versibus, opinantur:

*Veniēt annis
Secula seris, quibus Oceanus
Vincula rerum laxet, & ingens*

*Pateat tellus, Typhisq; nouos
Detegat Orbes,
Nec sit terris vltima Thyle.*

Quemadmodum & illud Sibyllæ Carmen, quod Iacobus Nauarchus inuentum scribit Anno M. ccccc. v. in calce Lunæ promontorij (Rochan de Sinna vulgò dictum) ad littus Oceani, quadratæ columnæ insculptum; regnante Emanuële Lusitanorum rege:

*Voluentur saxa litteris & ordine rectis,
Cū videas Occidens, Orientis opes.
Ganges, Indus, Tagus, erit mirabile visū,
Merces commutabit suas vterque sibi.*

Sed hoc carmen non esse antiquum, sed nostro æuo natum; neque Sibyllinum, sed commentitium; monuit (dum hanc nostri Theatri secundam editionem parabam) me Roma suis literis Cæsar Orlandus Iurisconsultus, ex Gasparis Varreni editis scriptis, apud quem ego hoc ipsum postea legi. Fuisse nempe tempore Emanuëlis Portugalliæ regis, cura Hermi Caradi Lusitani cuiusdam marmore insculptum, eiusq; iussu terra obrutum; vbi verò marmor aliquod vitium ex humore terreno fecisse iudicauerat, simulata delectationis causa, inuitat amicos in villam suā, vbi prope hoc vaticinium scilicet latebat. Cū igitur accubuissent omnes, ecce eius villicus nunciat mercenarias eius operas incidisse in lapidem literis inscriptum. Continuo omnes accurrunt, legunt, admirantur, exosculantur, & tantum non adorant, &c. Vide ingenium ad ludificandos homines aptum!

Tota hæc Orbis pars hodie circumnavigata est, præter eum tractum qui Septentrionem aspicit, cuius littora nondum perlustrata sunt. A Septentrione in Meridiem descendit sub forma duarum Peninsularum, quæ tenui Isthmo discernuntur. Ea Peninsula quæ Septentrionalior est, Nouam Hispaniam, Mexicanam Prouinciam, Terram Floridam, & Terram nouam comprehendit. Meridionalior verò (quæ Terra firma Hispanis vocatur) Peruiam, Bresiliamq; continet. Quarum omnium Regionum cognitionem legere potest Geographiæ studiosus apud Leuium Apollonium; Petrum Martyrem Mediolanensem; Maximilianum Transsylvanum, qui Latina lingua de iis scripserunt. Plura non negligenda etiam videre sunt inter Iesuitarum epistolas. Promittit & Postellus Commentaria rerum Atlanticarum.

Hi sequentes ex professo de ea scripserunt: sed vernacula lingua omnes, quæ vtrplurimum Hispanica est; sed Italica interpretati magna ex parte etiam extant.

PETRVS CIECVS LEGIONENSIS,
GONSALVS FERNANDVS OVIEDVS,
FERNANDVS CORTESIVS,
PETRVS ALVARADVS,
DIEGVS GODOYVS,
ALVERES NVNNIVS,
NVNNIVS GVSMMANNVS,
FRANCISCVS VLLAVS,
FRANCISCVS VASQVES,
ANTONIVS MENDOZA,

FRATER MARCVS NIZZENSIS,
FERNANDVS ALARCHONIVS,
FRANCISCVS XERESIVS,
IOANNES VERAZZANVS,
AMERICVS VESPVSIVS,
FRANCISCVS LOPES DE GOMARA,
HIERONYMVS BENZONIVS,
IACOBVS CARTIER, &
ANDREAS THEVETVS, Gallicè scripsit,
IOANNES STADENSIS Germanicè.